

INFORMATIONSBLAD

Nummer 2 2022

Waggeryds Museiförening

KVINNORÄTTSKÄMPEN SOPHIE SAGER

Rolf Fredriksson berättar om Sophie Sagers
uppväxt och släkt i Krängsberg och Byarum

Onsdagen 27 april kl. 19.00 på Bäckalyckan

Servering

Entré 50:-

Välkommen!

IOGT/NTO

Museiföreningen

Sophie Sager

Sophie Sager, som föddes i Krängsberg i Byarums socken flyttade som 23-åring till Stockholm för att försörja sig som sömmerska. Hon fick svårigheter med att hitta någonstans att bo. Som ogift ensam kvinna hamnade Sophie först i klorna på en hyresvärd som erbjöd husrum mot att hon prostituerade sig och blev en del i husets bordellverksamhet. Sophie försvarade sig, flydde och sökte nytt boende men det slutade med att hennes nye hyresvärd misshandlade henne och krävde sexuella tjänster av henne. Hon anmälde sin husbonde för våldtäktsförsök. Hon vann rättegången och blev rikskändis för sitt mod. "Sagerska målet" blev ett nyhetsbegrepp och rättegången gjorde då Sophie till en av de mest kända kvinnorna i Sverige.

Sophie använde sitt kändisskap till att skriva och agitera för kvinnans frigörelse och rättigheter. Hon propagerade för jämställdhet och kvinnors rätt till utbildning. Hon emigrerade till USA när hon var 29 år. I Amerika fortsatte hon att agitera för kvinnors rättigheter.

Vad var det som gjorde Sophie Sager till en så stridbar och modig kvinna?

Rolf Fredriksson besöker Bäckalyckan onsdagen 27 april för att föreläsa om Sophie Sager. I arkiven har han funnit intressanta uppgifter om familjen Sager i Krängsberg och Rubbeslätt och om inflytelserika släktingar på småländska järnbruk och prästgårdar. När Sophies far Gabriel Sager dog var hon 9 år gammal. Hennes mor Johanna född Bergenhotz med ansvar för fem barn kom då på obestånd. I Byarums sockenstämmoprotokoll har Rolf hittat mycket skrivet om henne och barnens behov av hjälp.

Rapport från årsmötet

Vid årsmötet avtackades två trojänare.

Eva Eliasson valdes in i styrelsen 1999. Hon har varit en god ambassadör för Museiföreningen genom att bjuda in vänner och bekanta och visa upp vad som finns i Magnisa stuga. Många har genom Eva hamnat på lördagsfika och en pratstund i stugans kök. Elisabeth Sandahl kom med i styrelsearbetet 2006 och var under flera år kassör. Hon har ansvarat för medlemsregistret och tagit ett stort ansvar för den inre skötseln av Magnisa stuga. Ett stort tack till Eva och Elisabeth för deras insatser i förening. De har båda varit flitiga deltagare i "måndagsgruppens" arbete, som de lovat fortsätta med. Som nya i styrelsen hade vi glädjen att välkomna Linda Nydenmo och Martina Ojala.

Lars Erik Joakimson valdes till ordförande för ytterligare ett år. Han tackade för förtroendet men flaggade för att hans tid som ordförande börjar närma sig slut.

Kenneth Åberg berättade om sitt liv som bankman under rubriken "Från lackstång till internetbank". Kenneth belyste den snabba teknikutvecklingen som banken genomgått under de 40 år han var verksam.

Elisabeth Sandahl och Eva Eliasson

Linda Nydenmo och Martina Ojala

Thomas Bergqvist och Thore Ohlsson

Fikat var uppskattat

Bok om Dan Forsberg - hur boken kom till

När jag växte upp i Vaggeryd på 1950-talet pratades en del om Dan Forsberg och att han varit en duktig speedwayförare. Han bodde då inte längre på orten men ryktet om hans körningar på Hjortsjöns is levde kvar.

Dan berättade för mig på en Vaggerydsdag att han skrivit ner om sitt liv och jag erbjöd mig att hjälpa till så att det skulle kunna bli en bok. Hösten 2019 skickade han sin text till mig och i några veckor slipade jag på vad han skrivit. Dan berättar verkligen medryckande om alla upplevelser han haft i sin speedwaykarriär. Han var förste svensk som deltog i en VM-final, det var på Wembley i London 1952 då han blev femma. Han kvalificerade sig också till VM-finalen 1957.

Boken består av fem kapitel, det första handlar om uppväxten i Vaggeryd, kapitel 2, 3 och 4 om speedwaykarriären 1950-58 och sista kapitlet handlar om hans entreprenörskap. Han har ägt bil-varuhus, drivit flygskola och ordnat utställningar mm. Den stora rymdutställningen med sovjetiska kosmonauter i Stockholm 1978 är kronan på verket.

Någon bokutgivning 2020 eller 2021 blev inte aktuell på grund av coronapandemin och alla restriktioner i samband med den. Sommaren 2021 kunde vi träffas på nytt. Dan och Monica hade då med sig flera pärmar med tidningsurklipp om speedwaykarriären och därtill flera urklipp om den stora rymdutställningen. Dessutom många foton från hans liv. Även foton från museiföreningens arkiv har använts.

Museiföreningen bestämde vid ett styrelsemöte hösten 2021 att vi skulle hjälpa Dan med bokutgivningen, eftersom vi anser att många Vaggerydsbor säkert är intresserade av hans liv. Vi bildade en redaktionskommitté med tre personer, Camilla Appelqvist arbetade med layout medan jag och Lars Erik Joakimsson träffades flera gånger under perioden oktober-april för att läsa igenom varje kapitel och leta efter förbättringar. En utmaning var att sortera bland hundratals tidningsurklipp

och foton och få dem att passa in i texten men vi tycker vi har lyckats ganska bra och Camilla har gjort ett fint arbete med layouten. Eftersom Monica och Dan bor i Spanien under vintern och i Norrköping på sommaren har vi hållit kontakt via datorn. Boken börjar säljas på Vaggerydsdagen 2022.

Lars-Evert Eskilsson

Dan med mor och far framför brödbilen de brukade åka runt med

Dan i rymdkapsel vid rymdutställningen i Stockholm 1978

Så blev mitt liv

Dan Forsberg

Tidningsklipp i Magnisa stuga

Museiföreningen har en omfattande samling med tidningsklipp från 1940- till 1990-taleat. Nu är vi mitt uppe i arbetet med att komplettera samlingen med 90-talsartiklar från Jönköpings-Posten. Varje måndag arbetar vi med detta. Nyligen blev vi klara med 1997.

Uppropet till höger om att rädda Gula Huset hittade vi i JP från 1995

Susanne Oskarsson klistrar

Rädda Gula Huset!

Nu är det allvar. Rivningsshotet vilar tungt över Gula Huset på Stationsgatan i Vaggeryd; den enda byggnaden som finns kvar av den ursprungliga 1800-talsbebyggelsen kring Vaggeryds station.

Vi som undertecknar det här uppropet anser att Gula Huset måste räddas för att bevara den återstående länken till den tid då Vaggeryd formades.

Omistliga värden har redan gått till spillo de senaste 25 åren; den ena karaktärsbyggnaden efter den andra i Vaggeryds centrala delar ha tvingats skatta åt förgängelsen för att de ansvariga inte insett att kulturvärden inte kan mätas i pengar och att framåtskridande inte alltid är liktydigt med att riva och bygga nytt.

Snart är det för sent att rädda den sista länken tillbaka till tiden för Vaggeryds födelse.

Rädda Gula huset!

Georg Boberg	Anna-Lisa Hermansson	Arnold Kardemark
Tore Ohlsson	Ingemar Ingefjäll	Kåre Boberg
Våge Hermansson	Uno Wallenberg	Magnus Dauhn
Seth Krantz	Göran Krantz	Lars-Erik Joakimsson
Leif Palm	Rune Claesson	Gullvi Claesson
Åke Johansson	Gun Glennemark	Ingemar Carlsson
Håkan Johansson	Gustav Andersson	Torsten Nygren
David Lidén	Gunnar Magnusson	Lars Stark
Egon Johansson	Allan Granath	Rune Åberg
Laila Olausson	Eva Eliasson	Stig Karlsson
Gun-Britt Tiderblom	Lars Tiderblom	Arne Folkesson
Inger Granath	Vanja Jonsson	Sven-Olof Andersson
Sören Johansson	May Hallström Andersson	Karin Johansson
Inga-Lill Karlsson	John Johansson	Erik Fransson
Nils-Arne Andersson	Gunnar Gustavsson	Rigmor Sandberg
Ingemar Gustavsson	Ingvar Persson	Folke Gustavsson
Jerker Ekström	Nils Kullberg	Lennart Kullberg
Gunnar Wallenberg	Arne Wallenberg	Marianne Landin
Sture Landin	Assar Svensson	Siwerth Claesson
Gray Wogmar	Sven Nilsson	Bertil Thelander
Rune Josefsson	Margareta Karlsson	David Åberg
Jörgen Åberg	Lotte Åberg	Jonny Claesson
Boine Rundbäck	Tore Steen	Lennart Svensson
Henry Carlsson	Bill Bertilsson	Rune Magnusson
Lars-Olof Johansson	Sigge Gustavsson	Sten Nyqvist
Olle Andersson	Ingemar Andersson	Kenneth Åberg

Eva Eliasson och
Ann-Christin
Rundbäck klipper

Trädgårdskonsert med Gota Stream Big Band

Lördag 21 maj kl. 11.00 spelar Gota Stream Big Band i parken utanför Magnisa stuga. I stugan kommer det finnas fika och möjligheter att kolla i våra pärmar med tidningsklipp.